

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

vlada.gov.hr

Jesenski paket mjera
za
zaštitu kućanstava i gospodarstva
od rasta cijena

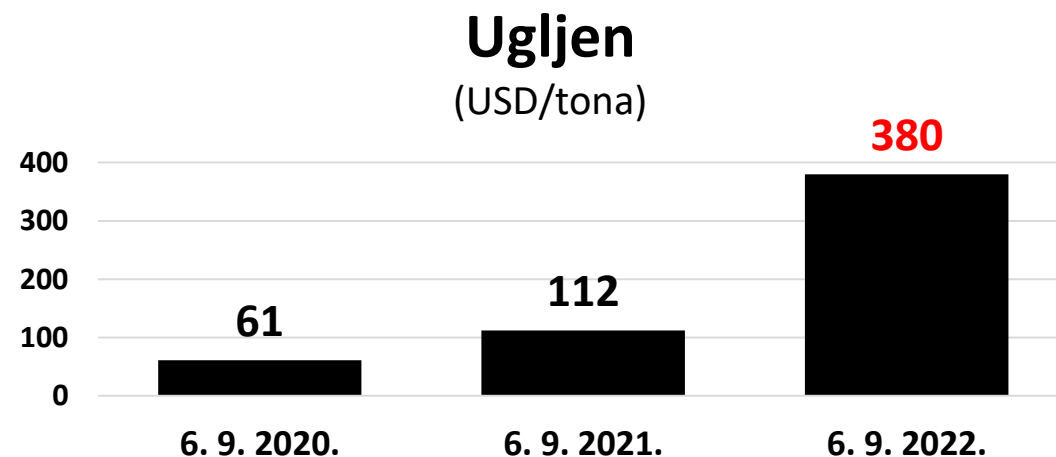
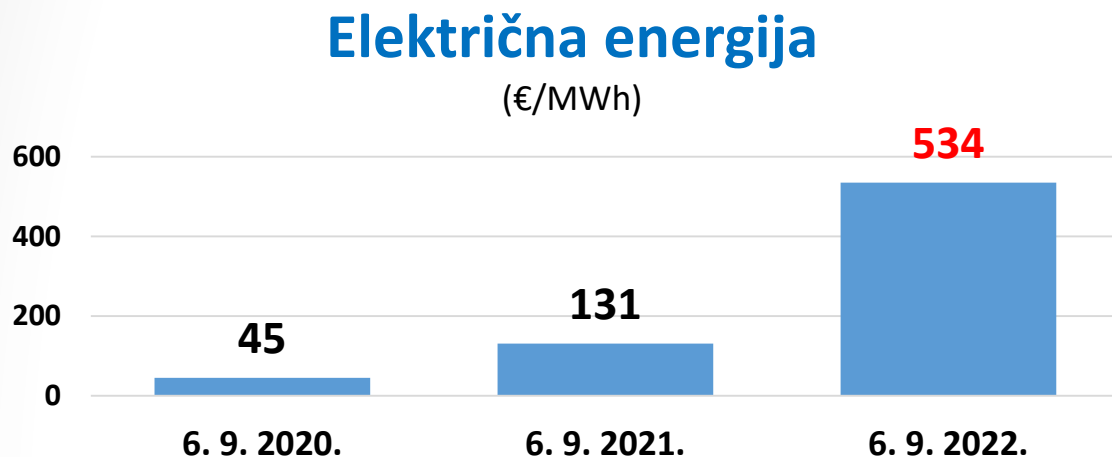
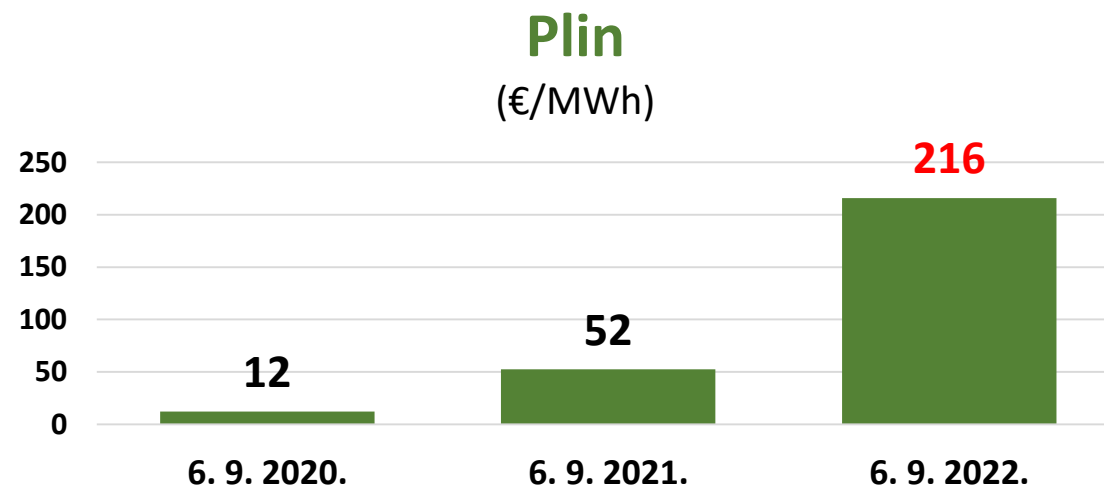
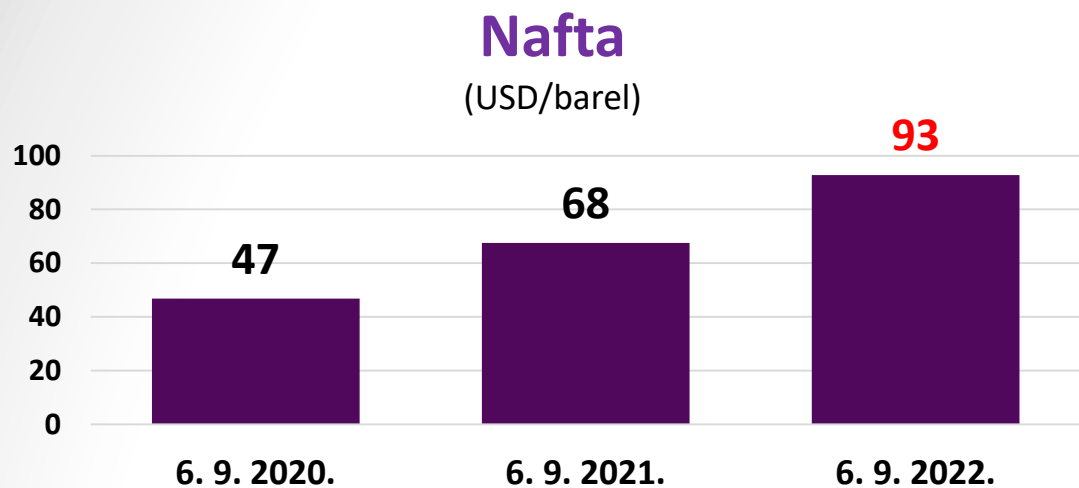
Zagreb, 8. rujna 2022.

Višestruki uzroci energetske krize i rasta cijena

- **Ruska agresija na Ukrajinu** izazvala je dubok poremećaj u opskrbi energenata i hrane u Europi te trajno narušila odnose Zapada i Rusije
- **Klimatske promjene** sve su izraženije, s rekordnim sušama i razornim poplavama, što je također pridonijelo poskupljenju hrane i energije
- **Zatvaranje Kine** ovog proljeća zbog pandemije usporilo je proizvodnju druge gospodarske velesile i poremetilo tokove svjetske trgovine
- **Snažni gospodarski rast** nakon dvije godine pandemije dodatno je povećao neravnotežu između velike potražnje i nedovoljne ponude

GLOBALNO POSKUPLJENJE

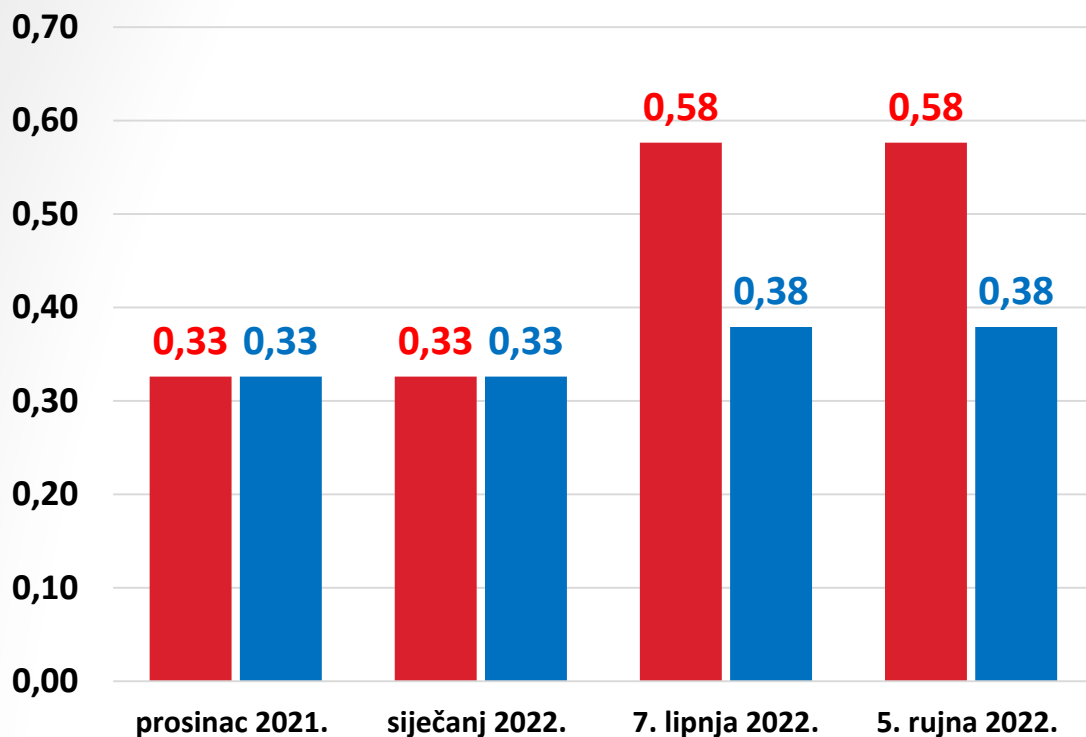
Rekordni rast cijena nafte, plina, struje i ugljena

DOSADAŠNJE MJERE

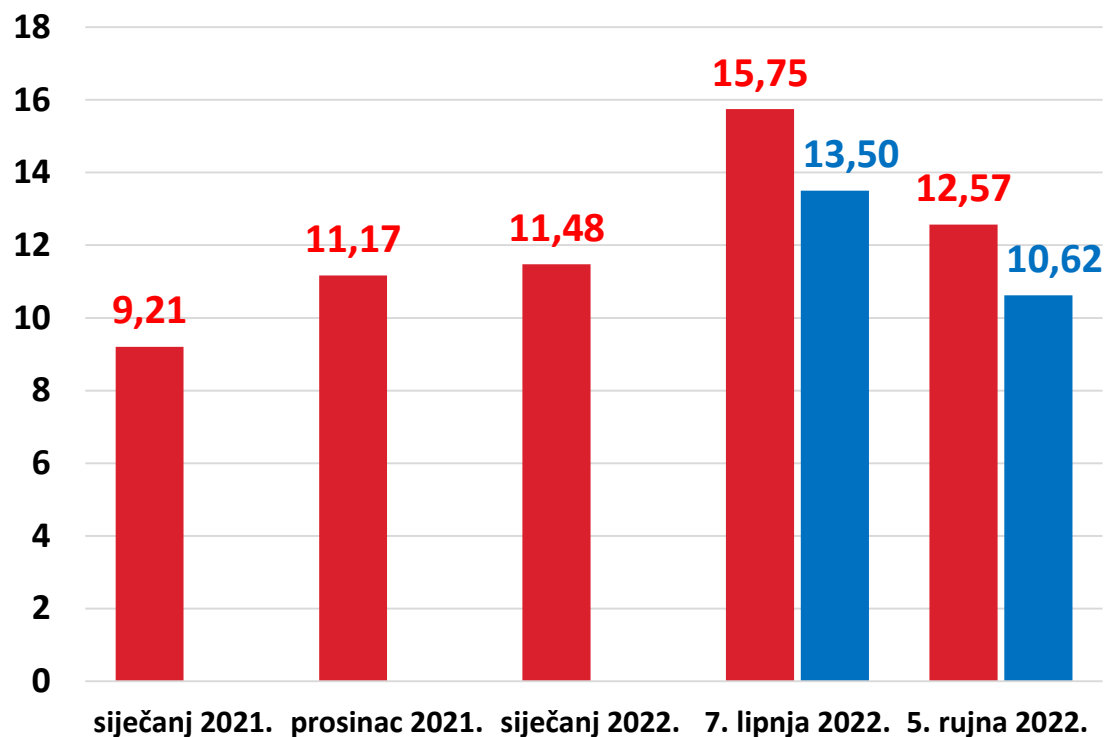
Niže cijene plina i Eurosupera 95

prosječne cijene **plina** za kućanstva
(u kn/KWh)

Cijene bez mjera Vlade

kretanje cijena za **Eurosuper 95**
(kn/litri)

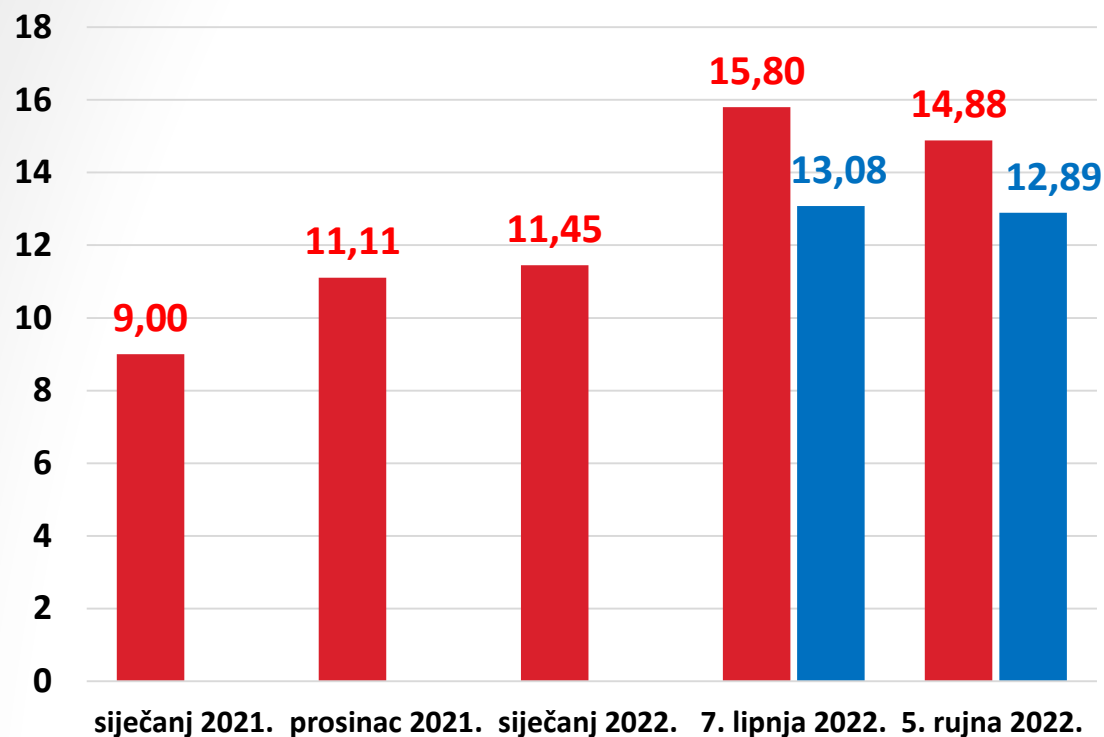

Cijene s mjerama Vlade

DOSADAŠNJE MJERE

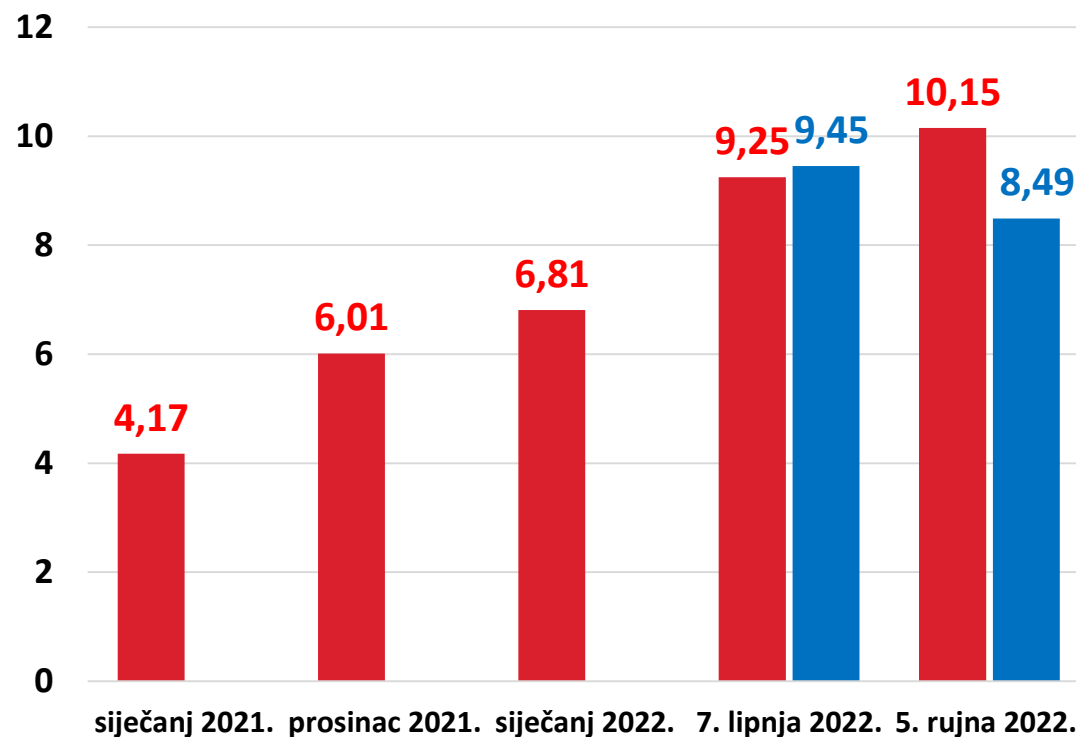
Niže cijene Eurodizela i plavog dizela

kretanje cijena za Eurodizel
(u kn/litri)

Cijene bez mjera Vlade

kretanje cijena za plavi dizel
(u kn/litri)

Cijene s mjerama Vlade

Odgovor Vlade **na globalnu energetska krizu**

Snažno zaštititi građane, ustanove i poduzeća

- **Snažan** paket mjera kako bi se **očuvao standard građana**, osiguralo funkcioniranje javnih ustanova i **zadržao visoki rast gospodarstva**, čemu je pridonijela i izvrsna turistička sezona
- **Pravedan** paket mjera usmjeren ponajprije na sve koje porast cijena najviše pogađa i kojima je **pomoć najpotrebnija**, uz **solidarnost** svih koji se lakše mogu nositi s ovom krizom
- **Sveobuhvatan** paket mjera koji ne ostavlja nikog postrani i koji – uz kućanstva, javni i neprofitni sektor i gospodarstvo – skrbi o brojnim ranjivim skupinama, ali i ubrzava tranziciju na obnovljive izvore energije

1. Ublažavanje rasta cijena energije

Ublažavanje rasta cijene električne energije

Ograničene cijene električne energije

■ Ograničene cijene električne energije

- po prosječnoj cijeni od **59 €/MWh** – za polugodišnju potrošnju do 2.500 kWh (od 1. listopada 2022. do 31. ožujka 2023.)
- po prosječnoj cijeni od **88 €/MWh** – za polugodišnju potrošnju preko 2.500 kWh (potrošnja do 2.500 kWh obračunava se po nižoj tarifi od 59€/MWh)
- **Vrijednost mjere: 3,108 milijarde kuna** (412 milijuna eura)

Ograničene cijene električne energije

- **Osigurava se jeftinija električna energija** u visini univerzalne usluge za kućanstvo s prosječnom cijenom od **62 €/MWh**
- **Odnosi se na:** vrtiće, škole, fakultete, institute, knjižnice, muzeje, bolnice, zdravstvene ustanove, domove za starije i nemoćne i sl., udruge, vjerske zajednice, župne urede i sl., općine, gradove, županije, komunalna poduzeća - vodovodi i odvodnje
- **Vrijednost mjere: 1 milijarda kuna (132,7 milijuna eura)**

Ograničene cijene električne energije

- **Za polugodišnju potrošnju do 250.000 kWh**
(od 1. listopada 2022. do 31. ožujka 2023.)
 - Jeftinija cijena struje po jedinstvenoj tarifi od **0,5295 kn/kWh**
- **Za polugodišnju potrošnju iznad 250.000 kWh**
 - Po jedinstvenoj tarifi određena je cijena od **1,356210 kn/kWh**
 - Prosječna cijena iznosi **180 €/MWh**

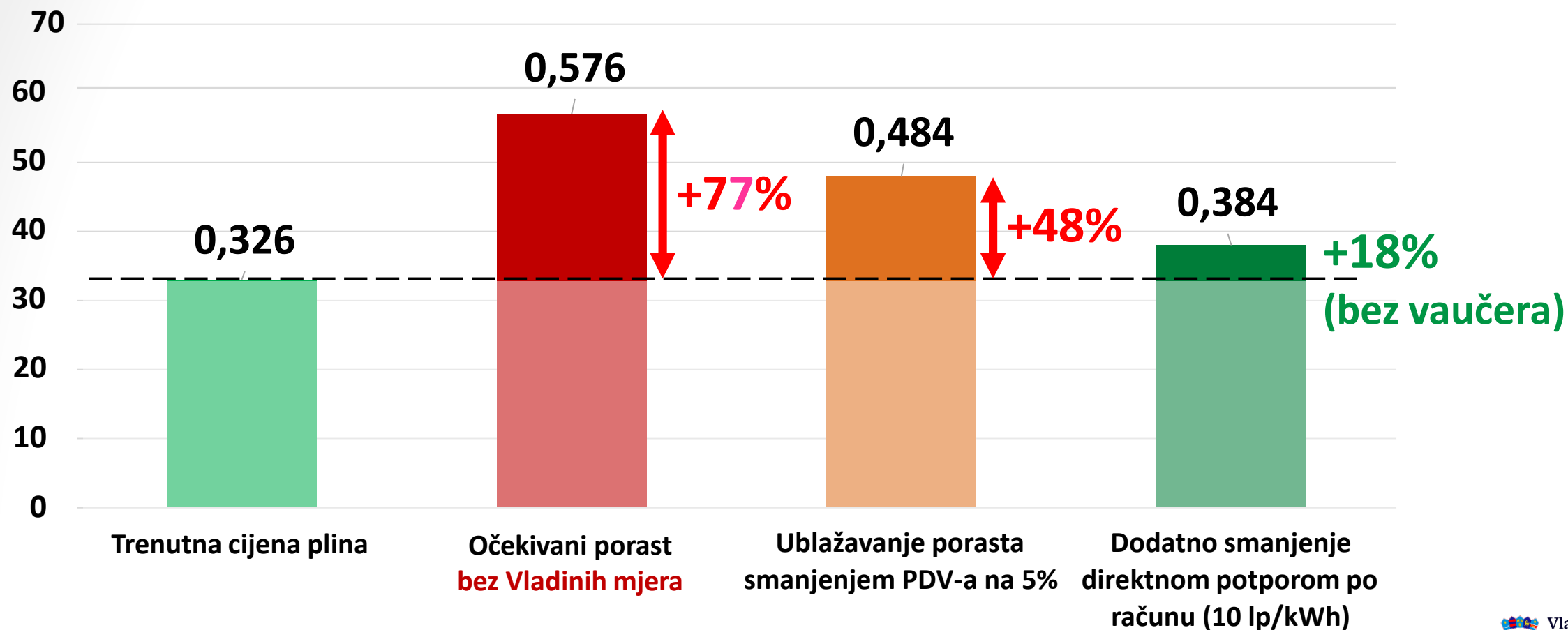
Ograničene cijene električne energije

- **Za polugodišnju potrošnju preko 2,5 GWh**
(od 1. listopada 2022. do 31. ožujka 2023.)
 - prosječna cijena iznosi **230 €/MWh**
 - potrošnja do 2,5 GWh obračunava se po tarifi od **180 €/MWh**
 - Cijena od **180 €/MWh** iznosi **1,356210 kn/kWh**, odnosno **0,18 €/kWh**
 - Cijena od **230 €/MWh** iznosi **1,732935 kn/kWh**, odnosno **0,23 €/kWh**
- **Vrijednost mjere: 266 milijuna kuna** (35,3 milijuna eura)

Ublažavanje rasta cijene plina

Cijene za kućanstva ograničene do 1. travnja 2023.

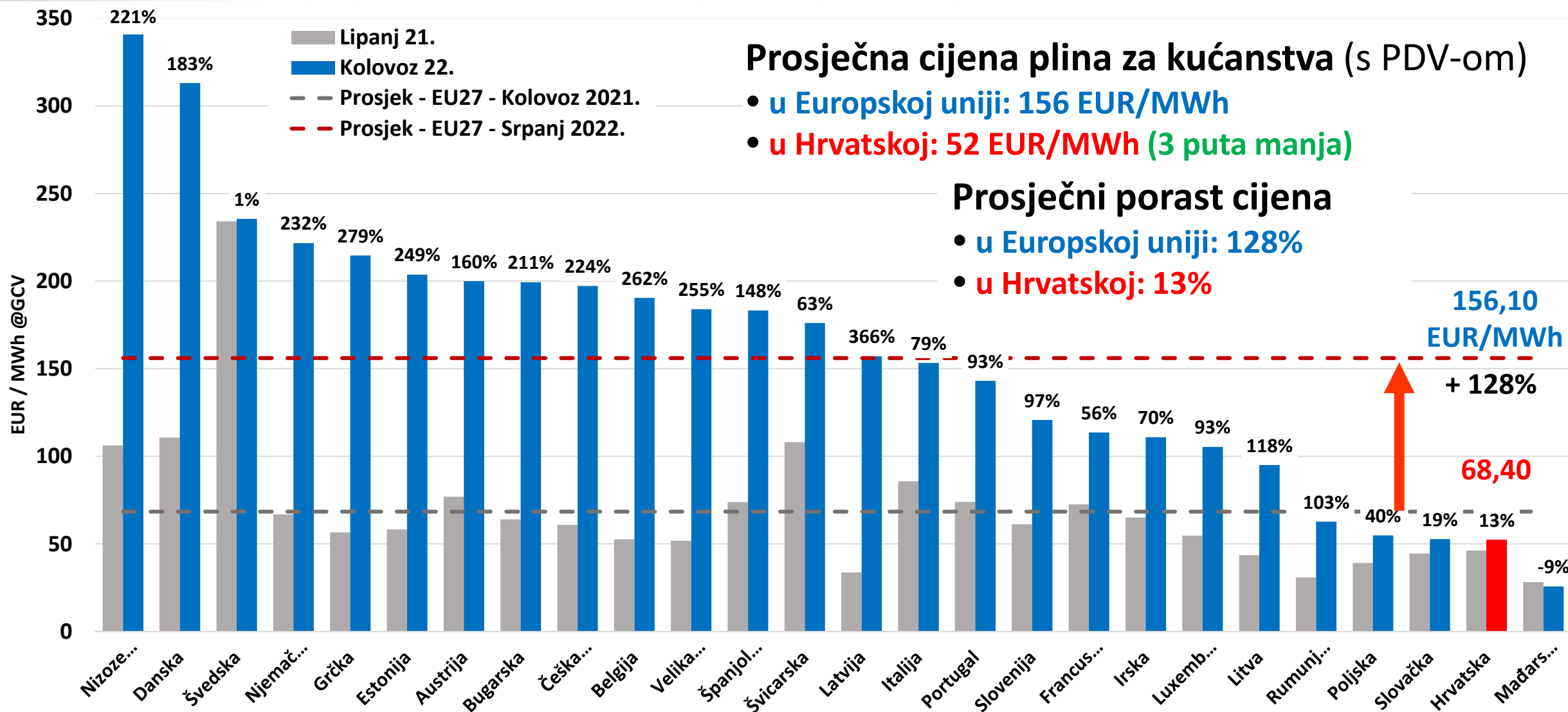
Očekivani porast cijene plina za kućanstva u **kn/kWh**
(nakon 1. travnja 2022.)

PLIN

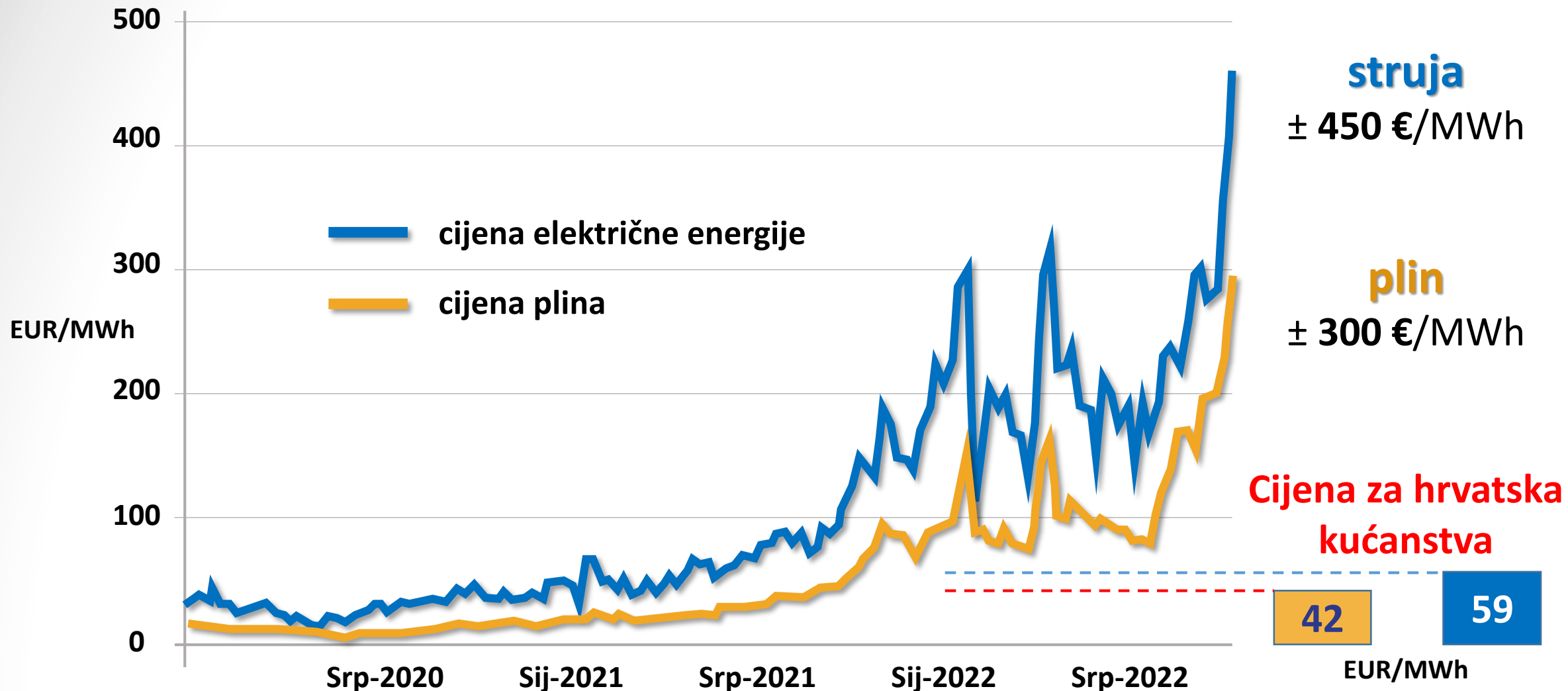
Porast cijena za kućanstva u glavnim gradovima EU

(lipanj 2021. – kolovoz 2022., postotni porast i cijene s PDV-om)

PLIN I STRUJA

Cijene na veleprodajnom tržištu Europske unije

U pripremi je rješenje na razini Europske unije

- Hrvatska na razini EU predlaže **ograničenje veleprodajnih cijena plina**
- **Zbog utjecaja cijene plina** na proizvodnju električne energije imamo nekontrolirani porast cijena na burzama
- Cijene električne energije na burzama **nisu odraz cijena proizvodnje električne energije u EU**
- Taj će stav Hrvatska **zastupati na sastanku europskih ministara energetike sutra, 9. rujna 2022.**
- Samo **jedinstvena Europska unija može kvalitetno upravljati krizom**, a Hrvatska će svojim idejama i infrastrukturom dati doprinos (LNG, plinovodi, naftovodi, OIE)

Ograničeni rast cijena za kućanstva

- **Minimalni rast cijena za kućanstva** unatoč globalnom poskupljenju energenata
- **Rast cijena energije u Hrvatskoj**
(zaustavljen od 1. travnja 2022.)
 - **Električna energija: 0%** (umjesto **porasta od 700%**)
 - **Plin: 0%** (umjesto **porasta od 500%-600%**)

Ublažavanje rasta cijene toplinske energije

Ograničene cijene toplinske energije

- **Ograničena cijena toplinske energije**
 - **Nepromijenjena jedinična cijena** toplinske energije za sve toplinske sustave u ogrjevnoj sezoni 2022.-2023. godini
 - **Kućanstvima i poduzetnicima** u centralnim (CTS) i zatvorenim (ZTS) toplinskim sustavima **ne mijenja se cijena po kWh**
 - Mjera obuhvaća **159 tisuća kupaca** i preko **98%** isporučene toplinske energije
- **Vrijednost mjere: 1,475 milijardi kuna (195,8 milijuna eura)**

ZA KUĆANSTVA

Osiguranje dodatne količine ogrjevnog drva po povoljnim cijenama

- **Povećanje plana proizvodnje** ogrjevnog drva od strane Hrvatskih šuma s 1 milijun m³ na 1,1 milijun m³
- **Dodatni popust** s 5% na 20% cijene m³
- Očekivani broj korisnika: 35.000
- **Vrijednost mjere: 32 milijuna kuna** (4,25 milijuna eura)

ZA KUĆANSTVA I PODUZETNIKE

Ograničene cijene ukapljenog naftnog plina (propan-butan)

- Uslijed porasta cijena, idući tjedan **ograničit će se marže** i regulirati cijenu ukapljenog naftnog plina u bocama čime će se one sniziti

Poticanje zelene tranzicije

Potpora za prijelaz na energetske učinkovito gospodarstvo

- **Primjeri financiranja energetske tranzicije**
 - Uvođenje novih energetski štedljivih tehnologija
 - Ulaganja u proizvodnju električne, toplinske ili rashladne energije iz obnovljivih izvora (sunca, vjetra, geotermalne).
- **Ukupna vrijednost poziva: 1,9 milijardi kuna** (252 milijuna eura)
- **Iznos bespovratnih sredstava** koji se može dodijeliti po prijavitelju:
 - mala i srednja poduzeća: **od 750.000 do 7,5 milijuna kuna**
 - srednje kapitalizirana poduzeća: **od 2 do 35 milijuna kuna**
- **Razdoblje podnošenja projektnih prijedloga: od 1. rujna 2022.**

2.

Posebne mjere za ublažavanje

rasta cijena

**Ograničavanje cijena
osnovnih prehrambenih
namirnica**

ZA GRAĐANE

Ograničenje cijena osnovnih prehrambenih namirnica

	Proizvod	Pakiranje	Stare cijene u kunama	Stare cijene u eurima	Nove cijene u kunama	Nove cijene u eurima	Razlika (%)
1.	Jestivo suncokretovo ulje	1 L	19,99	2,65	15,99	2,12	-20%
2.	UHT mlijeko s 2,8% mm	1 L	9,99	1,33	7,39	0,98	-26%
3.	Brašno glatko tip 500	1 kg	8,99	1,19	5,99	0,80	-33%
4.	Brašno oštro tip 400	1 kg	8,99	1,19	6,29	0,83	-30%
5.	Šećer bijeli kristal	1 kg	9,99	1,33	7,99	1,06	-20%
6.	Pile cijelo	1 kg	34,99	4,64	24,99	3,32	-28%
7.	Svinjski vrat s kosti	1 kg	37,99	5,04	24,99	3,32	-34%
8.	Svinjska lopatica bez kosti	1 kg	36,99	4,91	24,99	3,32	-32%
9.	Svinjsko mljeveno meso	1 kg	49,40	6,56	32,99	4,38	-33%
			217,32	28,84	151,61	20,12	-30,24%

**Socijalne naknade
za ugrožene kupce
energenata**

Povećane socijalne naknade

■ Povećan broj korisnika

- Obuhvat osoba u statusu ugroženog kupca energenata povećan je sa 65 na **70 tisuća** (korisnici zajamčene minimalne naknade, osobne invalidnine i ostale skupine)

■ Povećana mjesečna naknada

- Za **ugrožene kupce energenata i udomitelje**, ranije povećana mjesečna naknada s 200 kuna (26,54 €) na 400 kuna (53,09 €) podiže se na **500 kuna** (66,36 €)
- **Korisnicima zajamčene minimalne naknade** osigurat će se trošak stanovanja, komunalne naknade, grijanja i vodne usluge

■ Trajanje mjere

- Do 31. ožujka 2023.

Potpora umirovljenicima

POTPORA UMIROVLJENICIMA

Jednokratna naknada

- Energetski dodatak za 690.000 umirovljenika s mirovinom do 4.360 kn (578,67 €)
- Iznos mjere: 450 milijuna kn (59,7 milijuna €)

Visina mirovine	Iznos naknade
do 1.850 kn (245,53 €)	1.200 kn (159,26 €)
1.850,01 kn (245,53 €) – 2.350 kn (311,89 €)	900 kn (119,45 €)
2.350,01 kn (311,89 €) – 3.350 kn (444,62 €)	600 kn (79,63 €)
3.350,01 kn (444,62 €) – 4.360 kn (578,67 €)	400 kn (53,08€)

Povećanje najniže mirovine

- **Nova mjera**, uz redovno usklađivanje svih mirovina dva puta godišnje
- **povećanje 3%**
 - za najniže mirovine
 - za više od **278.000 korisnika**
 - od **1. siječnja 2023.**
- **Vrijednost mjere: 199 milijuna kuna** (26,4 milijuna eura)

Potpora nezaposlenima

ZA NEZAPOSLENE OSOBE

Isplata mjesečnog novčanog primanja

- **Korisnici**
 - Nezaposlene osobe na dan 1. rujna 2022.
- **Iznos**
 - 250 kn mjesečno (33,18 €)
- **Trajanje mjere**
 - Listopad, studeni i prosinac 2022.
- **Vrijednost mjere: 65,8 milijuna kuna (8,7 milijuna eura)**

Udvostručenje sredstava za program „Zaželi”

- Povećanjem alokacije postojećeg programa, prihvaćene su sve zaprimljene projektne prijave
- **Novo zapošljavanje:**
 - **4.908 žena** koje će skrbiti za 29.639 starijih i nemoćnih osoba
- **Vrijednost mjere: dodatnih 245 milijuna kn** (32,5 milijuna €) uz već uloženi 200 milijuna kn (26,5 milijuna €) za fazu III

Potporna

korisnicima doplatka za djecu

Isplata posebnog novčanog primanja

■ Iznos novčanog primanja po korisniku

1 dijete	➡	300 kn (39,8 €)
2 djece	➡	500 kn (66,3 €)
3 djece	➡	700 kn (92,9 €)
4 djece	➡	900 kn (119,45 €)
5 djece i više	➡	1.100 kn (145,99 €)

- Pravo ostvaruju korisnici zatečeni u isplati doplatka za djecu u rujnu 2022. te oni čiji je postupak ostvarenja prava u tijeku
- Novčana potpora isplatit će se u listopadu 2022.
- Procijenjen broj korisnika: **130 tisuće korisnika**
- Procijenjen iznos mjere: **62 milijuna kn (8,2 milijuna eura)**

Potpore studentima

Veće stipendije i potpora studentskim centrima

- **Studentske stipendije na temelju socio-ekonomskog statusa**
 - **2000 dodatnih stipendija:** (ukupno 12.000 umjesto 10.000)
 - **Povećanje stipendije na 1.506,90 kn (200 eura), umjesto 1200 kn (159 eura)**
 - **Vrijednost mjere: 45 milijuna kuna (5,97 milijuna eura)**
- **Potpore studentskim centrima kako bi studentima nepromijenjena ostala cijena obroka od 6,50 kn**
- **Vrijednost mjere: 75 milijuna kuna (9,95 milijuna eura)**

Veći neoporeziv iznos primitka

- Prepoznajući potrebe mladih, već smo ranije donijeli odluku kojom se povećava **neoporezivi iznos primitka za učenike i studente s 15 000 kn na 24 000 kn** (za 60%) koji se tijekom svog školovanja žele uključiti na tržište rada i žele steći radno iskustvo, kao i dodatan prihod.
- Navedena mjera uključuje i ostvarene primitke u 2022. godini.
- **Vrijednost mjere: 246 milijuna kuna** (32,6 milijuna eura)

Potporna

poljoprivrednicima i ribarima

Potpore radi porasta troškova i zbog suše

- **poljoprivrednicima ili MSP-ovima koji**
 - učinkovito koriste resurse i primjenjuju ekološki i klimatski prihvatljive metode proizvodnje
 - imaju rast troškova/izdataka veći od 20% u odnosu na referentno razdoblje (2021.)
- **Broj korisnika: minimalno 14.000**
- **Vrijednost mjere: 240 milijuna kn (31,9 milijuna eura)**
- poljoprivrednicima u sektorima u kojima se zbog suše očekuje pad prinosa veći od 10% i za površine koje su stradale u ljetnim požarima
- **Broj korisnika: 20.000**
- **Vrijednost mjere: 100 milijuna kn (13,3 milijuna eura)**

Potpore radi porasta troškova

- Ribarima, uzgajivačima i prerađivačima u sektorima ribarstva i akvakulture
- Broj korisnika: **700**
- **Vrijednost mjere: 240 milijuna kuna (31,9 milijuna eura)**

Potpora zaposlenim osobama

Porezno rasterećenje, novčane nagrade i naknade

- **Neoporezivi primitci.** Ove mjere poduzetnicima otvaraju prostor za stimulaciju zaposlenih kroz povećanje neoporezivih primitaka
 - prigodne nagrade za **66,67%**
 - novčane nagrade za radne rezultate za **50%**
 - dar za dijete u naravi i dar do 15 godina starosti za **66,67%** (pojedinačno)
 - naknada za prehranu zaposlenih za **20%**
 - naknada za korištenje privatnog automobila u službene svrhe za **50%**
 - budućih umirovljenika gdje se neoporezivi primitak povećava za **25%**
- **Vrijednost mjere: 580 milijuna kuna (76,9 milijuna eura)**

Potporna za održivost domaćeg javnog prijevoza

Potpora javnom prijevozu putnika

- Potpora od **1,47 kuna po litri diesel goriva**
- **Koristi za prijevoznike**
 - **Smanjenje troška** obavljanja prijevoza za oko **6% prosječno**
 - **Umanjenje gubitaka** uslijed pandemije i trenutne energetske krize
 - Mogućnosti **ulaganja** u nužnu modernizaciju voznog parka te **zadržavanje vozača** kao deficitarnog osoblja
 - Mogućnost **zadržavanja manje profitabilnih linija** do pune uspostave javne usluge od strane županija
- **Koristi za sve korisnike prijevoza**
 - **Sigurnost i pouzdanost** javnog prijevoza i **sprječavanje daljnjeg rasta cijene** prijevoznih karata

Vrijednost mjere: 75 milijuna kuna (10 milijuna eura)

**Potporna za poboljšanje
energetske učinkovitosti
i neovisnosti**

Energetska učinkovitost kuća i višestambenih zgrada

Izvođenje radova na unaprjeđenju:

- toplinske vanjske **ovojnice**
- ugradnje **modernih energetske sustava**
- povećanje potresne i požarne **otpornosti kuće**
- **pristupačnost osobama s invaliditetom**
- punionice za **električna vozila**

Obiteljskih kuća

- Broj korisnika: **10.000**
- Iznos mjere: **do 500 milijuna kn**

Višestambenih zgrada

- Broj korisnika: **300**
- Iznos mjere: **do 500 milijuna kn**

Poticaaj izgradnji sunčanih elektrana

Kada nije zapriječeno prostornim planom, olakšati izgradnju sunčanih elektrana na površinama:

- koje su u prostornim planovima bilo koje razine predviđene kao samostalne građevine iako nije izrijekom predviđeno prostornim planom
- poljoprivrednog tla, ostalog poljoprivrednog i šumskog tla
- na kojima su prostornim planovima određene infrastrukturne građevine i koridori
- odlagališta otpada, napuštenih kamenoloma i sl.
- gospodarskim zonama poslovne i proizvodne namjene
- čestica postojećih industrijsko proizvodnih građevina prilagoditi proceduru kako bi se pojednostavnilo postavljanje sunčanih elektrana
- **Omogućiti izgradnju baterija za pohranu proizvedene električne energije isključivo gdje je prostornim planom određena izgradnja sunčane elektrane**

Poticaaj za ugradnju toplinskih stanica i solarnih ploča

Mjere za toplinsku energiju

- Radi postizanja **energetske sigurnosti za isporuku grijanja** iz toplinskih stanica smanjuje se PDV na 5% što uključuje i naknade za isporuku ogrjevnog drva, peleta, briketa i sječke do 31. ožujka 2022.
 - **Korisnici:** Kućanstva i poduzetnici
 - **Vrijednost mjere:** 200 milijuna kuna (26,5 milijuna eura)

Obnovljivi izvori energije – solarne ploče

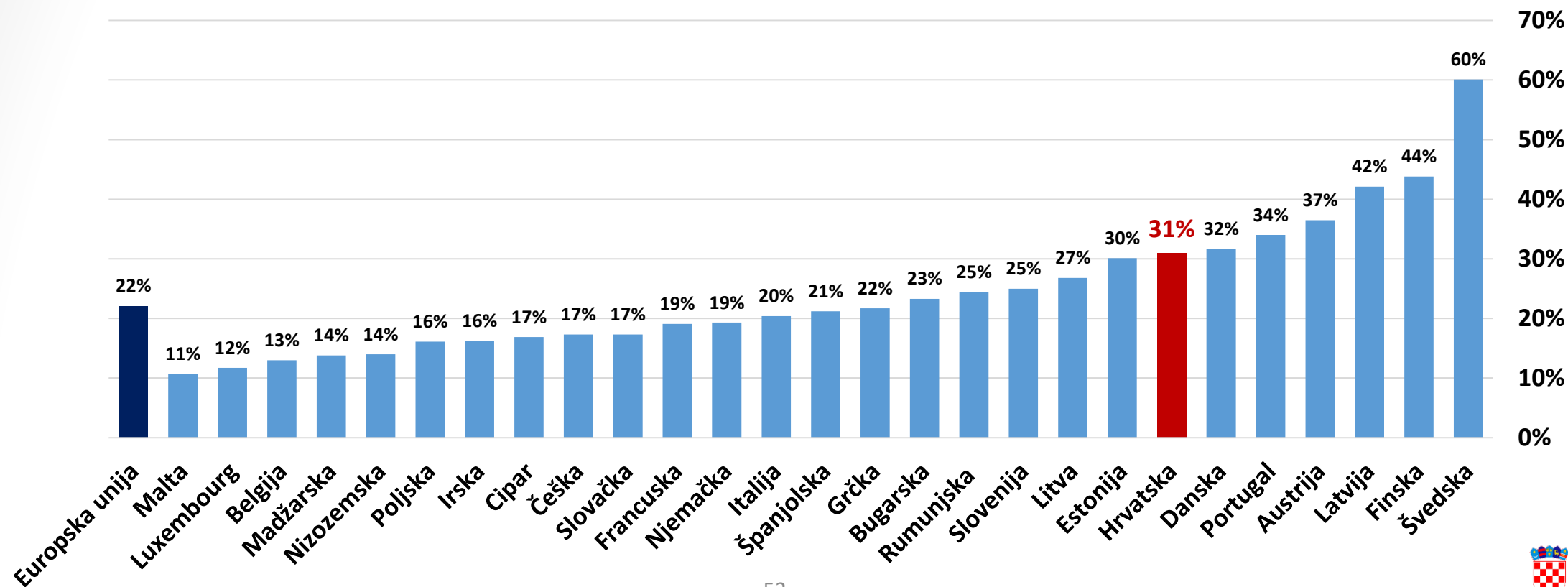
- Kako bi se potakao prijelaz na obnovljive izvore energije, ukida se PDV za isporuku i ugradnju solarnih ploča
 - **Korisnici:** kućanstva i neprofitni sektor
 - **Vrijednost mjere:** 25 milijuna kuna (3,3 milijuna eura)

JAČATI ENERGETSKU NEOVISNOST

Povećanje udjela obnovljivih izvora energije

- Želimo učvrstiti prednost Hrvatske u korištenju obnovljivih izvora energije

Udio obnovljivih izvora energije
u ukupnoj finalnoj potrošnji energije u Europskoj uniji
(2020, Eurostat)

Potpora poduzećima u teškoćama

Krediti i jamstva HBOR-a

■ Posebne mjere za poduzeća u teškoćama

- Uz mjere kojima se izravno utječe na ublažavanje energetske krize, Hrvatska banka za obnovu i razvitak osigurala je **3,8 milijardi kuna** za poduzeća koja imaju poteškoće u poslovanju uzrokovane izravnim ili neizravnim učincima ruske agresije na Ukrajinu.
- To uključuje **subvencionirane kamatne stope od 0,5% godišnje** i rokove **otplate do 5 godina**.

■ Mjere uključuju:

- Kredite za obrtna sredstva uz subvenciju kamatne stope
- **3,1 milijardi kuna** jamstava za kredite izvoznicima za obrtna sredstva uz subvenciju do 100% premije za jamstvo

3.

snažan, pravedan i sveobuhvatan

jesenski paket mjera

za zaštitu građana, ustanova i poduzeća

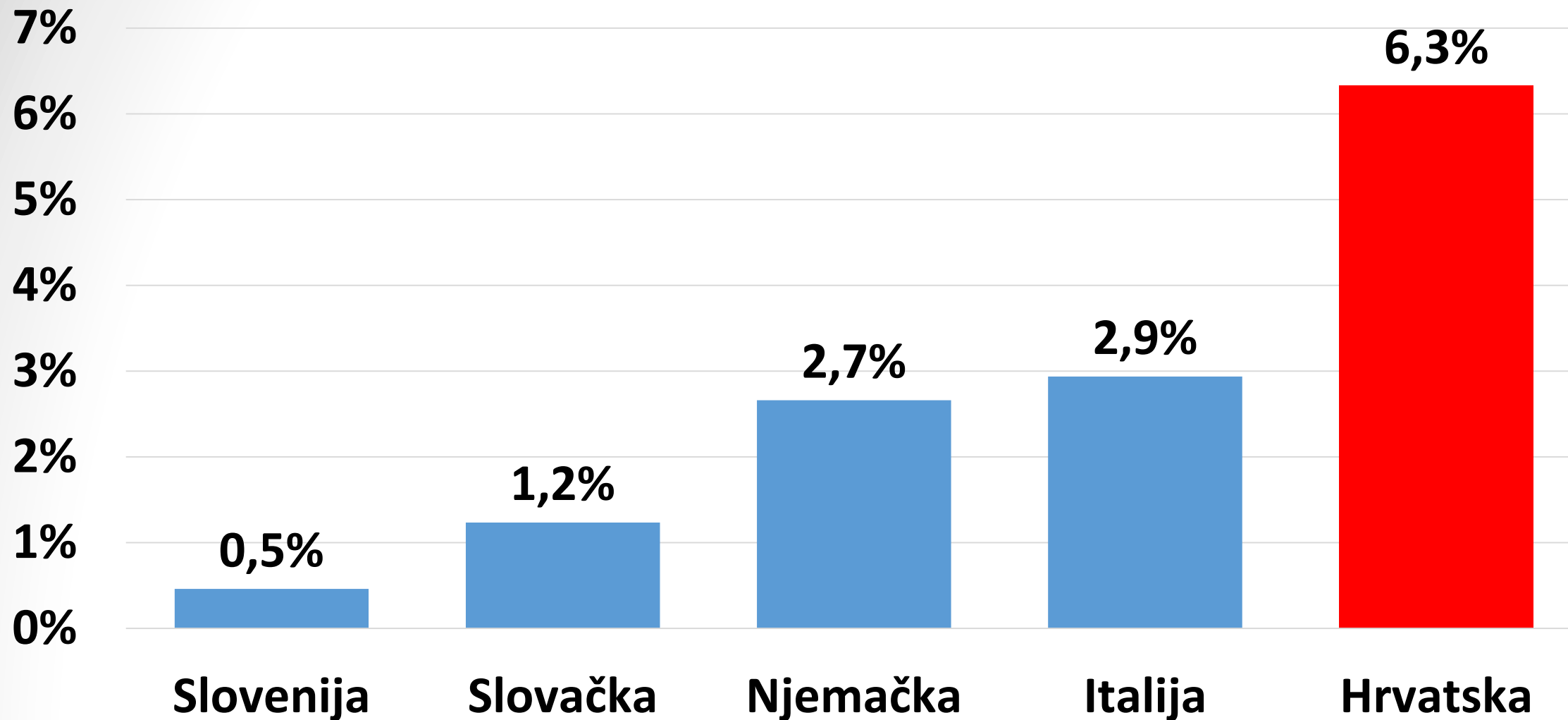
- Omogućit će svima **mirniju jesen i zimu**
- Država je osigurala sredstva kako bi **zaštitila građane**, osigurala nesmetano funkcioniranje **javnih službi** i ustanova te pomogla **gospodarstvu** da zadrži svoju dinamičnost
- Istodobno ulaže se u **obnovljive izvore energije** kako bi se jačala **energetska neovisnost** Hrvatske, jer nitko ne zna koliko će ova kriza potrajati.
- Najbolja energija je ona koja se ne troši: budimo odgovorni i **štedimo energiju**.
- Svaka ušteda energije **jača našu otpornost** i povećava raspoloživa sredstva za buduće mjere.

Poseban porez na dobit

- Radi **pravedne raspodjele tereta krize**, Vlada će do kraja godine usvojiti i uputiti Saboru prijedlog Zakona o posebnom porezu na dobit
- Navedenom mjerom cilj je **dodatno oporezivati poduzeća** koja ostvaruju značajnu razinu dobiti te čija je **dobit posebno porasla** u odnosu na razdoblje prije nastupa izvanrednih okolnosti

U ODNOSU NA BDP

Vrijednost mjera donesenih ove godine

JESENSKI PAKET MJERA

21 milijarda kuna za građane, ustanove i poduzeća

■ Za ograničenje cijene struje i toplinske energije (HEP)	5,9 milijarde kn
■ Porezne olakšice i smanjenje trošarina na gorivo	2,8 milijarde kn
■ Za naknade i potpore socijalno ugroženim skupinama, nezaposlenima, umirovljenicima, studentima, poljoprivrednicima	2,5 milijarde kn
■ Za energetske obnovu kuća i višestambenih zgrada	988 milijuna kn

Dodatne mjere za poduzetnike

■ Bespovratne potpore poduzetnicima za energetske tranziciju	1,9 milijardi kn
■ Za kredite za obrtna sredstva uz subvencioniranje kamata za poduzeća u teškoćama	3,8 milijarde kn
■ Za jamstva HBOR-a za kredite izvoznicima u teškoćama	3,1 milijarde kn

SVEUKUPNO

20,988 milijardi kn